

Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva
Poljanska cesta 12, 1000 Ljubljana
www.filantropija.org
www.prostovoljstvo.org
T: 01 430 12 88

Nevenka Alja Gladek

PROSTOVOLJSTVO KOT PRISTOP K CELOVITEMU VKLJUČEVANJU OTROK PRISELJENCEV

Prostovoljstvo je še mnogo premalo izkoriščena priložnost za celovito vključevanje otrok – priseljencev v vrtcih in šolah. Ne gre le za njihovo boljše vključevanje v vzgojno-izobraževalne programe, ampak za širše integriranje v vrstniško skupino in lokalno skupnost. Prostovoljstvo je na eni strani možnost, da priseljenci prejmejo pomoč prostovoljcev zato, da se hitreje in uspešneje povežejo z novim okoljem, na drugi strani pa način, da kot novi člani sami aktivno prispevajo v skupnosti na tistih področjih, kjer imajo znanja, veščine in interese. Prostovoljstvo je lahko pot opolnomočenja priseljencev, tako otrok kot njihovih družin.

KAJ JE PROSTOVOLJSKO DELO?

Je družbeno koristna brezplačna aktivnost posameznikov, ki s svojim delom, znanjem in izkušnjami prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja posameznikov in družbenih skupin ter k razvoju solidarne, humane in enakopravne družbe. Prostovoljstvo krepi medsebojno solidarnost ljudi, spodbuja razvoj človeških zmožnosti in vseživljenjskega učenja, zagotavlja družbeno povezanost in sodelovanje pri reševanju problemov posameznikov in družbe.

Prostovoljsko delo je delo, ki ga posameznik po svoji svobodni volji in brez pričakovanja plačila ali neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase, opravlja v dobro drugih ali v splošno korist.

DELO	SVOBODNA ODLOČITEV	BREZ PRIČAKOVANJA MATERIALNIH KORISTI	ZA DRUGE
------	--------------------	---------------------------------------	----------

ZA USPEŠNO INTEGRACIJO PRISELJENCEV STROKOVNOST BREZ ČLOVEČNOSTI NI DOVOLJ.

Prostovoljstvo lahko pomeni **most med strokovno pomočjo**, ki jo za integracijo priseljencev zagotovijo institucije, in **zadovoljevanjem osnovnih človekovih potreb** po varnosti, pripadnosti, sprejetosti, spoštovanju človekovega dostojanstva in sprostivni, kar lahko omogočijo prostovoljci (različnih starosti, različnih znanj, iz različnih organizacij, z različnimi motivi in interesi ...).

Otroke priseljence je praviloma **strah**, kako jih bodo ob prihodu gledali, sprejeli, če se bo kdo z njimi pogovarjal ali ne, če bo hotel kdo sedeti z njimi v klopi, če jim bo kdo pomagal najti stranišče, če se jim sošolci ne bodo smejali zaradi neznanja ali medkulturnih napak, če jim učitelji ne bodo dajali kazni za preskromne dosežke ... Strah jih je bilo večinoma zavračanja, nespoštovanja, posmehovanja, izključevanja. Če so otroci – priseljenci sprejeti v novo šolsko okolje tako, da so zadovoljene njihove **potrebe**, poteka njihovo vključevanje hitreje, lažje in bolj gladko.

Prijaznost, spoštovanje in sprejemanje odpirajo poti za dobro vključevanje v okolje ne le pri otrocih, ampak tudi pri njihovih družinah.

PROSTOVOLJSTVO V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU – GRADNJA SKUPINE IN SKUPNOSTI

Prostovoljstvo kot pomoč otroku priseljencu za dobro vključevanje v skupino ali razred:

- OTROKOM PRISELJENCEM POMAGAJO DRUGI UČENCI (vrstniki med sabo, starejši učenci mlajšim, učenci iz istega jezikovnega ali kulturnega območja ...)
- OTROKOM PRISELJENCEM POMAGAJO PROSTOVOLJCI, KI PRIHAJAJO NA ŠOLO OD ZUNAJ (osebe z jezikovnim znanjem, upokojeni učitelji, študentje, prostovoljci iz nevladnih organizacij; kakšne potrebujemo, kje jih poiščemo, kaj zagotavlja šola, kdo je mentor oz. koordinator ...)

Prostovoljstvo kot pristop k opolnomočenju otroka priseljenca:

- OTROK PRISELJENEC SE KOT PROSTOVOLJEC VKLJUČUJE V SKUPINSKE PROSTOVOLJSKE AKTIVNOSTI V SKUPINI, RAZREDU, NA ŠOLI
- OTROK PRISELJENEC KOT PROSTOVOLJEC POSREDUJE SVOJE JEZIKOVNO ZNANJE IN SVOJO KULTURO DRUGIM UČENCEM (kot posebna akcija in/ali stalno, kot način dela na medkulturni podlagi)
- OTROK PRISELJENEC KOT PROSTOVOLJEC PREDSTAVI SVOJ JEZIK ALI KULTURO V DRUGIH ORGANIZACIJAH V KRAJU (domovi starejših, mladinski centri, nevladne organizacije; katere organizacije v okolju so pripravljene sodelovati ...)
- OTROK PRISELJENEC IMA MOŽNOST SODELOVATI ALI VODITI AKTIVNOSTI NA SVOJEM INTERESNEM PODROČJU (likovno ustvarjanje, glasba, športne panoge, igre, spretnosti in veščine, kulinarika ...)

Prostovoljstvo kot pot k integraciji družine v lokalno okolje:

- PROSTOVOLJCI IZ ISTEGA JEZIKOVNEGA OBMOČJA KOT PRISELJENA DRUŽINA POMAGAJO PRI VZPOSTAVLJANJU STIKA KOT PREVAJALCI (tudi prevajanje obrazcev, informacij za starše; pozornost morebitni nepismenosti)
- PRISELJENA DRUŽINA PREDSTAVI SVOJO KULTURO DRUGIM DRUŽINAM V RAZREDU, SKUPINI, NA ŠOLI (jezik, kulinarika, glasba, plesi)
- PRISELJENA DRUŽINA ENAKOVREDNO SODELUJE NA MEDKULTURNIH DOGODKIH NA ŠOLI (predstavitve vseh kultur, iz katerih prihajajo učenci)
- PRISELJENI DRUŽINI POMAGAJO DRUŽINE DRUGIH UČENCEV (razvoj družinskega prostovoljstva, pomoč nevladnih organizacij, povezovanje z institucijami v lokalnem okolju ...)

Vse, kar potrebujemo za uspešno vključevanje otrok priseljencev v vrtce, osnovne in srednje šole že vemo, znamo in imamo; potrebujemo samo povezovanje vsega, spoštovanje različnosti, odprtost ter sodelovanje na osebni ravni in na ravni organizacije.